

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2025. évi 6. levél

„A HungaroMet mérései alapján országos átlagban 22,3°C, volt az idei júniusi középhőmérséklet, amivel a második legmelegebb június lett 1901-től nézve. Az Alföldön pedig nem láttak ennél melegebbet az elmúlt 125 évben. A csapadékot illetően még rosszabb a helyzet: ennél nagyobb aszályal a mérések kezdete óta nem találkoztunk.”- olvastam a [Mezőhírből](#). Az elmúlt napokban egy kevéske pótlódott a csapadékból.

► Annyi hasznuk volt a korai kánikulával, aszályal küzdő közterületi kertészeknek, hogy nem terjedtek a nedvességet igénylő gombák, baktériumok. A **takácsatkák** viszont kimondottan jól érezték magukat. Az elszaporodásukhoz a száraz, meleg időjárás a kedvező. A szövédékhálójuk védi őket a kiszáradástól, a melegben pedig felgyorsul a fejlődésük, akár 10 nap alatt is kialakulhat egy nemzedék. Megsokasodtak. Az elmúlt napokban fázhattak, de a meleg nyári napokkal újra beindulhatnak.

Nehéz ellenfélnek számítanak, több okból is. A pókszabásúakhoz tartoznak, tehát a közterületi rovarölő szerek nem irtják őket. Az egyetlen közterületi engedéllyel rendelkező atkaölő, a Nissorun 10 WP kiváló, kontakt, de a levéllemezen is áthatoló (transzlamináris) készítmény. Sajnos csak tojás és lárvölő hatású, nem viszi el az idős egyedeket. Tehát folytatódik a párzás (ez még önmagában nem baj :-), de utána tojást is raknak és így újra felszaporodnak. Nem tudunk másik szerre váltani, ezért a teljesebb hatás érdekében az atkákat befulladásztó, kiszárító **narancsolaj és a paraffinolaj** tartalmú készítményeket is használják. A **kéntartalmú** gombaölők is gyérítik az atkákat. Óvatosan a kénnel, mert nagy melegben megperzselheti a növényeket!

„Különösen a vízgazdálkodásra illetve a növényeink megfelelő vízellátására kell nagy gondot fordítani”- írja a *Kertészeti kártevők* (Balás Géza és Sáringer Gyula szerzők, 1984.) az atkákkal kapcsolatban. Az idei aszály segítette a szaporodásukat. De a megfelelő táplálás nyomán kialakuló egészséges bőrszövettel is nehezebben tudnak megbirkózni. A növényvédelem a természetőknél, a fenntartóknál kezdődik!

Főleg a leveleket szívogatják és közben a nyálukkal is mérgezik a növényt. A fogyatkozó klorofill miatt halványul, bronzosodik, majd teljesen elszárad a megtámadott levél. A fonákon, a szövédéjükbe ragadt lárvabőrök miatt porosnak látjuk a leveleket. Túlszaporodáskor a bimbót, a virágot is megtalálják. A három fénykép egy kislevelű hársfán készült 07.01-én. A halványuló levelek a fertőzés kezdeti szakaszára jellemzőek, a bronzszínű levél már súlyos fertőzésnek tekinthető, a végső stádium fotója pedig önmagáért beszél. A hársnak „saját” takácsatkája is van, de a mikroszkóp alatt nyüzsgő atkák „hátán” látható két folt alapján a közönséges takácsatkára gondoltam. A mostani védekezés szempontjából nincs jelentősége a faj pontos meghatározásának. Ha viszont jól tippeltem, akkor az egynyáriak és az évelők is veszélyben vannak a hársfa közelében, mert soktápnövényű, a lágyszárúaktól a fásszárúakig mindenhol károsít. Gyakran a gyomokról pl. kedvencéről az aprószulákról terjed át a dísznövényekre.

► Két-három hete sok hívást kaptam társasházakból és házikertekből is. Barna lepkék tömegesen repülnek be a lakásokba, lépcsőházakba. A parkokat is megtalálhatták! A kollégák eltérően ítélik meg ezeknek a [gamma bagolylepkék](#) veszélyességét. Van aki szerint egy nemzedéke alakul ki és ezek tovább vándorolnak és van aki szerint 2 sőt 3 nemzedéke is kifejlődhet nálunk. Nem mindegy, mert az utóbbi esetben egész nyáron számíthatunk a kártételükre. A hűvös lelassíthatta a hernyók kikelését, de már kibújhattak a tojásokból, érdemes átvizsgálni a növényeiket. Polifág, sok növényen feltűnhetnek az araszolva haladó, a leveleket rágó [lárvák](#).

Budapest, 2025. július 14. Jó egészséget kívánok Önöknek és a növényeiknek is:

Zsigó György, NMNK